

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуусун хаһаайа

2012 сый
Атырдык
Ыйын
4
Күнүс
Суббота
№103 (10536)

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Улуука — бу күнүргэ

БАЛАҤАН АҖЫЛААТА ТҮСТЭ

АҖылаат түспүт үөрүүлээх түгэниэр Саха Республикаһын үтүөлээх учуутала, гимназия "Олоҥхо педагогикаһын тумус туттар кичини иити" бырайыак ааптара Фея Николаева Болдовская кэлэн алтыс тылыгар этэн, уот оттом, алаадынан, саламаттынан аһатта. Алтыс тылыгар кэлэн бойлорун баҕа санааларын «Куорал» ТОС салайааччыта А.М.Матвеев, Саха Республикаһын үөрэҕирмистин туйгуна, улуука "Ийэ тыл" түмүү салайааччыта Л.А.Пермякова, гимназия директора Ю.П.Посельская, нэһилиэк муштаары бөрөсдөтөлө Ф.С.Чичигинаров, түөлбө бэтэрэнирин бөрөсдөтөлө Д.Д.Трофимов, Эрилик Эристин аатынан түөлбө салайааччыта Е.И.Макарова, «Куорал» түөлбө салайааччыта А.М.Коркина эгилэр.

Бу үтүө бачымыннар кэскиллээх, сайдыылаах, туһалаах буолуо дигэн эрэнэбин. Инникитин да өссө сайдан-туһан, кэнээн иэтин.

Туйаара ПОСТНИКОВА.

Атырдык ыйын 2 күнүгэр "Чурапчыгаа гимназия территориятыгар сахалыы балаҕан аҖылаата түстэ. Бу балаҕаны гимназия салайтатта уонна «Куорал» ТОС кыттыһан, көмөлөөн олоҥхо киллэринин саҕалааһылар. Манна таһынан Чурапчы дьаһалтата бу санааны кытта сөбүлэһэн көмөлөстө.

Аастыт 2011 с. "Дьонгоһ ыйыага" дигэн ТОС-тар икки ардыларыгар күрэххэ «Куорал» ТОС бастаагы мистэни ылан 100 тыһ. солк. тиксигэт. Бу харчыларын ТОС олоҥхоохторо мунньах онороннор, сүбэлэһиннэр сахалыы сирэ-туому тутуһан саха балаҕанын туттарарга быһаарылыһылар. Бу санаалара быһыл олоҥхо иһиргэ сүһүн илэн, аҖылаатын түһэрдилэр.

Бу баҕа санааларыгар гимназия салайтатта, учууталара кыттыһан, сөбүлэһэн, биэр бырайыак курдук онорорго турунулар. Манна гимназия үөрэнээччилэрэ кэлэн күнүһүн саха културатыгар, сирэ-туомугар, саха тылыгар үөрөннөхтөр, дын сахалыы аурага сылдыахтара дигэн былаанылылар. Ортон түөлбө олоҥхоохторо бэйэлэрэ киллэһин, илэн кэмнэригэр кэлэн сэлэһэн, кэпсэһэн, санаа үлэстэн барыахтара.

11 УЛУУС ИНИИГЭР ТҮБЭН

От ыйын 27-29 күнүгэр Хаҥалас улуусун "Орто Дойдугар" аһылык уонна астыыр-уоллур, промышленность үлэһиттэрин IV-с республикатааҕы слеттара буолан ааста.

Слетка "Сахаагропродукт" республикатааҕы кооператив систематыгар киирэр Илин Эгэр, Бүлүү, Горнай, Нам барыта 11 улуус астыыр-уоллур тэрилтэлэрэ кыттыһылар. Билин "Чурапчы" ТХПК-к 19 кыһыллох делегация кыттыһа.

Слетка астыыр-уоллур салаа боппуруостарыгар төгүрүк остуоллар, семинар уонна үтүт технологтарын конкурстары кыттыһына. Ону 11 улуус специалистара кыттыһыттарыттан

билиги кооперативыт үүккэ технолог Е.В.Шадрин I-кы мистэни ылан, грамотанан уонна харчынан бириэмийэлэнэ. II-с мистэни Амьа, III-кү Нам үлэһиттэрэ ылыһылар.

Манна таһынан слетка тэрилтэлэр икки ардыларыгар спорт 6 көрүгэр: спортингга, мас тардыһыытыгар, хапсарыга, дуобакка, эстафетага, волейболга хамаанданан хатыһылаах күрэхтэһиннэр буоллулар. Ону билиги хамаандабыт мас тардыһыытыгар, хапсарыга, эстафетага — I-кы, волейболга — II-с, спортингга, дуобакка — III-с мистэни ылаттаан 11 хамаандаттан эрэллээхтик бастаан, I-кы степенник диллөөхунан уон-

на көһөрүлэ сыллар улахан Кубогунан наараадаланна.

Онон билиги "Сахаагропродукт" астыыр-уоллур систематыгар спорка күрэхтэһингэ бастаагы уонна Е.В.Шадринбыт бастын үтүт технолог аатын ылан, чистээхтик көмүскөн, кыайан-хотон эрилиннэбит. Кыайылыахтарбытын ис сүрэхтэн ээрдалаан туран инникитин даҕаны үлэлэригэр-хамнастарыгар ситиһиннэри барарабыт!

Д.Д.НОЕВ,
"Чурапчы" ТХПК
профсоюзун председатели.
Хаартыска:
"Чурапчы" кооператива
хамаандата.

БЫЫБАР БОППУРООНУГАР МУННЬАХ

Бары билэргит курдук, билин күһүн улуустуу нэһиликтэригэр нэһилиэк депутаттарын уонна баһылыктарын быһбардыра буссаары тураллар. Онон атырдык ыйын 3 күнүгэр улуус дьаһалтатын аактабы саалатыгар бу боппуруоска анализ мунньах буолан ааста.

Манна улуустааҕы быһбардыр комиссия председатели Е.И.Давыдов, секретара М.Т.Маркова уонна нэһиликтэргэ быһбарга үлэлэр специалистара көрсөн быһбар ыстыһылыгыгар сокуонга киирбит уларылыһылар быһаардылар, быһаарылыһылар ырытыһылар. Мантан күһүн быһбар саҕаланыр дылы туох-ханнык дьаһал ыстыһылаахтара, кандидаттар толорор докумуоннара чуолкайданна.

"СО" көрө.

Оттоохун — 2012

ОТ БЫЛААНЫН ТОЛОРОРГО — КҮҮСТЭЭХ ҮЛЭНИ

Ону тэҥэ бу күн оперативнай штаб от боппуруоһугар уочараттаах мунньага буолан ааста. Манна "Чурапчы улууһа (орой-уонна) МТ баһылыга С.И.Яковлев, улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига А.С.Филатов, "Чурапчы" ТХПК бөрөсдөтөлө Д.Д.Ноев уонна нэһиликтэр баһылыктара, тыа хаһаайыстыбатын специалистара, тэрилтэ салайааччылары кыттыһыны ылыһылар.

Бастатан туран, Семен Илларионович улуустуу от боппуруоһугар ыарахан балаһыанна үөскөбүтүнэн, республикабыт Президентин дьаһалынан хас биһирэх нэһиликкэ министрстволартан уонна ведомстволартан куратордар аһааһыттарын биллэһиннэрдэ. Ол курдук, Алаарта, Бахсына — СР култуура уонна духуобунай сайдыыта министрин солбуйааччыта М.М.Довская, Мугудайга — экономика уонна промышленнай политика министрствотын Департаментин салайааччыта У.А.Антонова, Төлөйгө — экономика уонна промышленнай политика министрин солбуйааччыта Н.И.Дятлева, Арылаахха — СР култуура уонна духуобунай сайдыыта министриттэн департаментин духуобунай сайдыыта уонна профессиональной искусствора Департаментин салайааччыта О.М.Харайбатова, Кытаанаахха — "Дирекция биологических ресурсов" салайааччытын солбуйааччы Д.П.Коркин, Сыланга — СР тыатын хаһаайыстыбатын уонна ас-уот коллэктатын министрин бастаагы солбуйааччыта Н.Н.Повов, Боттоһорго — "Тыа хаһаайыстыбатын уонна хааччылар сирдэр меллорациларын управлениета" ГУ салайааччыта А.А.Гуллев, Хатылыга — СР ветеринария Департаментин салайааччыта Л.И.Макарова, Одьулуунна — Чурапчы улуустуу СР баайга-дуолга уонна сиргэ сыһааннаһыларын министрствотын кылаабынай специалиһа А.В.Чевондаров, Хадаарга — СР предпринимательствот уонна туризм сайдыытын дьаһалаларыгар министртин бастаагы солбуйааччыта М.Э.Слепцов, Хайахсыга — СР предпринимательствот уонна туризм сайдыытын дьаһалаларыгар министрствотын отделын кылаабынай специалиһа К.К.Холодков, Хоттоһорго — СР предпринимательствот уонна туризм сайдыытын дьаһалаларыгар министрин солбуйааччыта А.Н.Алдросов, Чакырга — СР экономика уонна промышленнай политика министре М.А.Осипов тахсан сирэ-уоту кэрийэн көрөдүрө быһаарылыһа. Киилэргэ бэйэбит нэһиликкит тэрилтэлэригэр салайааччылар, специалистар сыһырылыһылар.

Мунньахха А.С.Филатов оттоохунна бүтүтүгү балаһыаннаны кылаастык биллэһиннэрдэ. 54 мобильнай бөригээдэ тэрилтэбиттэн билинни көмө 31-рө тахсан оттуу сылдыара биллэр. Онон хаалбыттарга Олунньу өрүккэ уу кэлбит мөһүдүрү үөскөтөн быһаары тахсыбыт. Александр Семенович чопчу ханнык хаһаайыстыба хайа сиргэ оттуу сылдыарын, субсидиялаах техниканан төһө хааччылыбыттарын, туох ыарахаттар баалларын көрсөтө. Манна даҕан эттэххэ, республикабыт саалтата улахан көмөгү онорон "Туймаада-лизинг" нөһүө техника ыларга сайаалкалаабыт дьонго субсидия көрбүт.

Субу күнүгэ 5-6 мобильнай бөригээдэ оттуу барар сиргэ суох эбит. Ол эрэн, муниципальной баайга-дуолу дьаһаар, хотуруолуу комитет председатели И.Г.Васильев этэринэн, бу боппуруос быһаарылыһытын тэҥэ, өр көмүкхэ арендага учаастактар ылыһылыһылар.

Билинни турутуһан манна тэҥэ Амурска оттуу барыа (сенаж) тохтоон, Илүрбэ тахсыһы быһаарыстылар. Ону таһынан чулаһыа Мырылаҕа илиинан оттуур сирдэр бааллары эттиһинэ. Ону полумеханизированнай бөригээдэлэри таһаарыһахха наада дигэн буолла.

Нэһиликтэргэ үлэлэр тыа хаһаайыстыбатын специалистарыгар сорууда баһылыһан от тизиннэргэ сайаалчылары хоһутаппаха "Чурапчы" ТХПК-гар түһэрэллэригэр эттиһинэ.

От боппуруоһун хаамыһын салгыт көлөр нүөмүрдэргэ ааһыт.

Наталия ПУХОВА.

Благоустройство

ЧУРАПЧЫБЫТ ТУҢУГАР БАРЫ БИИРТЭ!

"Чурагчын нэвчилэгт" МТ
бэлгэцлэлт ИИОконсепшнсов
2012 снз тохсуннуу ий 25
күнүнээр 04 №-дээх
дхабалынан аныг хя-
малынгийн төрлийн үзэтин
сэдэвлэлэгт. Хамлынгийн
үзэтин сүүн снлаа Чурагч
нэвчилэгт ис-тас көстүүтүн
түпсарынга тууламмыта.
Хамлынгийн салалгаачтын
нэвчилэгт дснугаттарын
сүбэтин бэрэсдээтэл
ФСЧснвчнннр аналмгыта.

Бастаптан турал, наһийижи-
чили тас көстүүтүн тусарып
онорууга баярайдыктары ба-
лампоһиниң конкурс бил-
дирбиши. Хомойуох иһин,
олус аһылах үлө көрбүтэ.
Былган барыга торумуһан
ыйыһылар үгүс үлэһи смета-
лары, раскелаттары өгөртө-
рүн, үбүлэһинэ олохтоох дыһал-
та боддоккелаттан, тастан кө-
рүлүктэн (Правительство
комето, спонсорство) була-
рып учуоттаһан наһийиэк де-
путаттары сессияларынан
бигэрэһимтэ.

Баштапкы нөүрбөт сүүрүн үлэ матнык хаймсаларга быттыллар. П.Е. Бараксанов аатынан стадиону сыныалап паракатыгар уларыткан оторуу. Манча Правительствону уураарынан көрүллүбүт 1 мол үтүө нэһилиэк биодесте мол эбии көрөн бир күтүүтүгүр, күрүү өнөрүүтүгүр аукция быттыллан, үлэ саралына. Тимир күрүү өнөрүүтүн Дюкуускай куораттан "Саха-Еврострой" (сал. Л.С.Спиридонова) төрүткэ кыайылыларын тахсан үлэтин бу күтүөккэ саралыыр. Буорун күтүүтүн "Дорожник" ХЭТ (сал. В.И.Захаров) көмүү бүтүрээ олорор. Көүрөр арканы өнөрүүнү быһыһыкх уустарбыт И.И.Адамов (Чакыр), Е.И. Барашков (Артылаах) ыһсан сахалыы үтүө-кэрэ көстүүтүкх буһарыгар эрэнэбит. Стадион тутууларын тобонун нэһилиэк дьаһалтатын үлэһиттэрэ үтүө сыраларын биреран суботугунууктаан түмүктээн эрэллэр. Үлэ иккисыта быһаанананар, сүүрүн үлэтэ быһыл бүтүүн наада. Бары биһэргит курдук, саас наарыа тутуутугар аһаан быттылыбыт телемарафонга Чурапчыбыт үтүө дьонно-сартыт, төрүтүтүккэ үтүө санаанан салгыттаран үл-харчы уктугүрү. Бу көмө "Манчаары охпүүуларын" фондатыгар мунуулан, туһаалыах үлэ-кэрэ туһуныһаларын фонда сылайыа чыгыта, үлүүс баһылыгыт тутууга солбуйаачы В.И.Барашков түс байыт хөтүүрүкхүтүө.

Чурагчиг илчилснэлэн кал-
рангыссатгаар Бөгдүгүтгээр
тууруруллубут Алтан сэргэ
санардхилан, удартышлан
онгүхүлүсө. Бу үлэн, кон-
курсн кыйан, бигэр дойдүл-
ахлыт Д.К. Барашков
онгүрүсө. Кини илгэнтэн
көмүс ууһа, Дьокүүскайга
оюорор, үлэхтөр. Ол эрэн дой-

дугуй туһугар не сүрэжүтэн үлэлээр баралара хайтань-ан эрэ сөл, эдэр дьонго холо-бур булар.

Чурапчыга киирингиз турар үгү сөргөмүз сагарткан отурууга эмиз ИИ.Адамов, ЕИ.Варанков ылыстылар. Бу сөргөлөри, үгүс Чурапчы дьоно ахтар-самыр ойдобушпүк быһыыгынан сыналдымчылар. Ошон уруксу моруона хааларын туруорсалар. Ол атылар уучупта-нына.

"Кыялы сөөгүн" феодал, уугунан сырдагылыгыта, хаамар дорожалара санардалыахтара. Кыялы Мемориалны реконструкцияга Республикабыт Президенти, биэр дойдумаахчыт Е.А. Борисов тус байытн ыйытылган онгоһулар. Улени тилороочу Г.В.Дьячковскай Мана сөтөөх үбүлээһини "РИК" хампаанна, улусе дыһалтаа онордулар, онон үлэтэ урдук хаачыстыбалаах буолара ирдээр. Ара Дойду Улуу сэрэһитээр сураң суох сүһүг биэр дойдумаахтар-быгылар аналлаах Мана тааһы арыһыны сирэ-түсма бу күнүгүгэ буолан ааста.

Дьон олорор албэх кватти-
ралаах дьылэргэ кавитали-
най өрөмүөн үлэттэр бейыл
үтүс туруорсууһан федерал-
най, республикатаагы фонда-
лартан үп кэлтэ. Бу үлэлэргэ
аукциону олохтоох "Хатан"
ХЭГ (ска. В.Д. Силен) кый-
да. Ол курдук, Ярославский
аатынан уул 22-тэр, Корки-
аатынан уул 1-кы, 3-с дьылэ-
ригэр кавиталинай өрөмүөн
үлэтэ бара турар. Мань-
таһынан Коркин аатынан уул
7-с, Курортнай уул 5-с, Ленин
аатынан уул 22-с дьылэрин
кырыһалара уларыһыа, тас
эриннэр сылытар маты-
рыйаалынан, профилиһинэн
эпсийдэнэ.

Нийслэлийн депутата, "Хатан" ХЭТ-ийн директоры В.Д. Сивцевн хөрүүлэхийнхэн 1-кв. квартал 8 дүнгийг эрх зүйн байгууллага (дуу, туалет) хийгээд. Бүтээгдэхүүн нь нийслэлийн бюджеттай зөвхөн зөвхөн үйлдвэрлэлийн (содондиржигдана) 1,5 мөл. солд хөрүүлэхдүгээр, ол байгууллага тас ситимин онгооруга тууланар. Олхотгоогсг утары үйлдвэрлэлийн онгоорон, өтөрүнэн кайтгарбигах өрүүсн хамсаагийн тахсан эрээр үерүүлэх сүүл.

Матна бийн Саха Республикатын суудал фондатыгтан 1,6 мян солх үбү кварталлар суудалларын онгорууга ыгдыгыт. Онон быйыл анхх ыал олорон кварталларьлар, чоуолон багастаа, интернет-окуула энэригэр сэргэхсийбитэхэсэ диир эрэннэрэбит. Матна олохтоохтор көх-нымы буолан, көмөлөһкөлөрү буолан. Ол курдук эрдэ көгүлэ

суох тутуллубут сарайлары, гаражлары көтүрөн, сибээккэ, мас олордор штакеттэстэри оңорууга, субуотунньуктарга кыттан, байалар олоор сирдэрин тутсаары оңорорго бары кыһаллыахтарын наада.

Бельарынын сэтте үр
площадкаларын аман кырачаан-
нарбыгылар бөлөх оңорбул-
пут. Быйыл уон площадка
Санкт-Петербург куораттан
калэн сытар Опу'ТОС салал-
ааччылары көрөн, сүбөлөнөн
аалаллах миждэлэригэр ту-
руоруохтара.

Нийслэлж байхын бодлогын 3 мөл. солж. суулт оруулсугар көрбүтэ. Бүгүнхэргэ "Доржпилэ" ХЭТ Молодежный түүлбэ суултун өрөмүчнэтэ. Биллэри: курдук, "Малчаары ооньбуулларынан" республика суултун фондатытан 140 мөл. солж. нэһилжэк суулларыг оркуууа, муосталары тутууга көрүллэн турар. Ол эрэн бүгүлхэргэ аукцион ыһыттылыгта бытаарда. Сайыммтат үчүтэйбэ бүтэн эрэр. Манна саккаасытыннан Удуус дэһалтата буоларынан суһал дэһал үлэре наалда.

Маша эбэл этгэхэс, федеральный суол 178-188 км, ол эбэтэр Чурапчы – Хатылы иккис ардыар 10 км асфальт суол олоһуһлар буолла. Бу иккис сыллаах үлэни "Халыма" федеральнай суол управлениета үбүлүүр. Маша сүүрү бодироготчигинэн "СЗ-98" ХЭТ талылыына, салайааччыта биэр дойдуулаахпыт Д.Н.Поисеев. Бары билэртит курдук, "Азия оҕолоро" соннуулар сүүрү обьектарыны урдук талыһаа туттаран салапта, дьон-сэргэ урдук сынабыһын ылыбат кэскиллээх салайааччы, төрөбүт дойдуулар стадион, албах фундаментаах спортивной комплекс, ЧРОСИО таас көрүһүн туттар салайааччы Суол үлэтигэр "Дорожник" ХЭТ, "Профстрой" ХЭТ тэрилтэлэрин үлэһиттэрдэн, аныгы ырдэбэлтэ эппиэттэир суолу оҕорорго күүрээһинээх үлэсэ турунуулар. Саматан эттэххэ, асфальт быйыбарлар ииннэлэринэ, оччолорго Россия Правительствотын бөрөсөдэргэлэ В.В. Путин салайар Бүтүн Россиятаагы нуорот фронун Саха сиринэргэ салаата 2012 с. нуорулуннай бюджеттар асфальт собуотун уларыган тутууга (модернизациялааһына) 5 млрд солк көрөн турар. Бу үбү хабыон аныгы технологиялаах асфальт собуотун ылан, "Халыма" федеральный суолугар курулээри турар улахан үлэсэ биэр сүүрүн оруолу ыларга төрөстөөх кэм үүннэ. Бу хамсааһыныга сеп түбүһүн, пэһилээкиттэ киян уулуссалара, сата стадионига тэбэй асфальт бүрүһүннээх буһуон дьон-сэргэ эрэни кууһар.

[illegible]

Нэгдүгээний сайныгтэй
кэмгэ уунаа хаачиймга
сыйн аайи үлэ бэлдлэр.
Манна биджэттан сэл аайи
600 тн. солк юрүүлэр, ол
эбэтэр ТОС-тарга 100-тү
тн. солк. Бэлдлэр 300
налга водопрвод кирэн
дюн-сэргэ үөрбүтэ. Манна
Саха Республикатын Тынган
хана аайи батын
министерствотын программа-
тын көрүүлэр үл оройуон
көөгсэр анаматын учот-
таахтаха, элбэх үл барда
Атын улуустарга холбоуру-
сыйдыбыт. Манн ТОС салай-
ааччылар аттаран үлэ бэл-
длэр. Водопрводу кирлэ-
рийн тэнгэ, үрэхит уутун
таһымн толоруу богу-
руоһа контуруула сыйдыар
"Мелиоратор" ХЭТ специа-
листарын кытары бидгэ үлэ-
лэһэн, Улахан-Күөлтөн сир
тонуута уу бырахтарыахпыт.
Ону тэнгэ ардаа киргэс лесхоз
аныннан бэлгит венгү уу бы-
рахтаран үрэх таһымн толор-
он бидриэхпит. Быйыл эбэ-
биллэр уу кирэн сайраан,
толорон туураһын билдүэт.

Нэхилинхээ үгүе дэлэбт фронтонь суога, күрүө-хаһаа мөлтөөр иһин хараһар тутта быраһыллар, ордук кэһин дьон кирөрүтэр. Нэхилинх депутаттара чааһынай уһайыба-лаахтарга күрүүлэрин тупса-раалларыгар матырыһаалы-нан хааччыһыыга көмө оворорго үп көрбүттэрэ. Анал хаһыһыыга быһаарыһынан профлигт биэр ыалга сүүрбө мистэрэнки быһыһыына уонна кырбт сайаапкаларынан сэлэһиэ киин уулуссаларыгар олорор ыалларга аһаһта. Биэр ыал уһайыбатын уулусса дьэ-ки өттө 30-40 м буолар. Онон бу олус суолталлаах көмө буо-ларын нэхилинхнээ таба өйдүүн наада. Профлигги анал сөбүлэһин быһыһыынан "Профстрой" ХЭТ, Е.Е. Сим-цев ЧП аһалан биэрэллэр. Чааһынай ыал өнгүн байыта-тадан, тупсарай гына күрүөтүн огосторо ирдэвэр. Бөлөн турар, нэхилинх бары ыалын хааччыһар кыйаһтар-бат, уотсайа 300 кэринэ ыал-тан сайаапка кырбэтэ барыл-ла турар. Бу үлэни ха-мышыһы балаһан ыһыгар кэ-рийэн түмүк оҕоруода.

Бишр кыялтарбакча туурар
ботпуруошунан сибакси аloor.
дуута, көрдүү үлэтэ буулар.
Кыялы сөөкөргөт быйыл тэ-
рыкталор алуэ көхтөөхтүк си-
бакси аloorдубуттара
сөөтөөхтүк көрүллэн, ол
түмүгүн көрө сындыаыт.

Нэнийлээк депутат, улауу
дахталларын субэтий салд-
аачыга Е.С.Иванова, Дюку-
ускай куоракка олорор "Ал-
ас Хотуттара" түмүүс (П.П.Борисова, А.И.Поисева,
А.С.Иусинова, Т.П. Карпова
уода) бу хайыскага улахан
көмөнү отороллор, иппикэ
улахан бьлааннардаахтар. Ол
курдук, быйыл 3000 сиккэ
рассадатын бөлөх уунулар.
Онон бийиги махталбыт ула-
хан. Кийн уулуссаларга пали-
сативистары оторуу бьлаан-
нанар, күһүн Чурапчы
нэнийлээгин күпүн көрсө мас
олордуугутар субуотуунуук-
тарга тэрилтэлэр, нэнийлээк
олохтоохторо көхтөөхтүк
кыттаахтара дьин эрээнбит.

Саас бары тэрилтэлэрэ тас көстүүлэрини туһаарарга ыһтар үлэлэрин быһаарып түһэрэргэ сурук ыгтыһып турар. Сорох тэрилтэлэрэ үлэ-хамнас баран эрэр. Нэһилек көстүүтүн кыргытар дьылзэх-уоттаах тэрилтэлэриниз Федеральнай казначейство (сал. И.К.Матвеев), Пенсионнай управление (сал. В.С.Христофорова), РКЦ (сал. А.С.Павлова), Саха телеком (сал. С.Д.Васильева), ветуправление (сал. П.И.Старостин), ЧГФКСИ (сал. И.И.Готовцев) уо. да. буолаллар. Бары тэрилтэлэр бу күнүрү үлэни саргылыгыт иккэтин түһаарыах салайааччыларга өссө тогул санаабыт.

Чааһынхай урбанһынһыгтар кэжээлэрэ хангаан, дьон-сэргэи аһыман-тангаһынан хааччылаллара сүүл аайы тутсан, сайдан иһэр. Үгүс урбаһынһыгтарыһыгтар күрөхтэргэ, даһалларга спонсордаан, санаттан санаа объектары бэйлэлэрин үлгүлэргэ туттаран нэһилээк сайдыггытар бэйлэлэрин кылааттарын килэрэллэрэ махтаһаах суол. Бада санаа быһыһыгын эл-тэххэ, кинилэр санааларын түмэн, дьон-сэргэ сыһыһа-рытар аналдаах биэр объекты туттараллара буоллар дин эрэнэбит. Аастык сыллара Кыһыһы скверин тутууга производственной тэрилтэлэрибт кыһыһыгт холобурда-рын бары билэбит.

Түмүккө кэлээри тууралар улахан дыңалларга хас бирдиги нэһилиэкпит олохтоодо дойдутун туһутар ис сүрэгитэн ыацкыарын өссө тегүл да тэн кыаһаан, олорор дыматтан саадалаан нэһилиэкпит тас көстүүтүн туусарарга үлээн утуунаахтыг ыацкыарын. Барыга бэйэбит илиибиһигэр барарын умнумуоһун, айбүтүсанаабыттын түмүгүмүн.

И.И. ОКОНЕШНИКОВ
Чурагчы нэхилдэтин
баһылыга
Ф.С. ЧИЧИПНАРОВ
нэхилдэж депутаттарын
Сэбиэтин председателэ

тан тыа баһаары тахсарыгын арыбар сылтаан Саха сирин 13 улуустарыгар баһаары утары режым алохтоһон турар: Булуу, Мэҥэ-Хаҥалас, Уус-Майа, Ханалас, Горнай, Нам, Ленский, Амма, Чурапчы, Верхонский, Таатта, "Томмот куорат" МТ, Алдан уонна "Дьаһсуускай куорат" РО.

Сыл ахсын сайыл буолла эрэ тыа тохтообого умайдаарына, сотору туох хаалар биһиги өрдүрбүтүгэр, сизээрбитигэр? Саха сирин бэр саамай күндү бийын - тыабытын уолтан харыстырыбытын умнумуодун. Тыага тахсарыгыгар баһааран сэрэхтээх буолуу быраабысталабын тутуһун.

М.А. ЗАХАРОВА, Чууанчигтаары
уоттан бильдхыыр эгэрээт инструктора.

Бу бүтэнгү күнөөсү өрдөрүүнүн Саха республикасыгар тая баһаарын ба дайыһына өссө да уустук турар. От айыһы 31 күнүсүгү туругунап республика урдунан барыта 17 тая баһаарын түбүсүгө байлаһаһын турар (уопсай болуосунна 1557 га, оһот таятаарыта 786.0 га). Тая баһаарын умулларыныгар бу күнүгө республикабыт урдунан барыта 515 күнн уопна 67 техника калтыһыны өссө сыһылар.

Бу күнийн үндсэлхээх үрдүк 5-е кыла-
астахыг бэлдэ бэлдэ тахсыгын куугада
үсүүр Горнай, Куйбэйн улуустарыг,
уонна үрдүк 4 кылаастах саага тая
балаара, умайгыг тахсыгын куугада
Оленок, Ойуунуун, Мирнэй, Нам, Ньурба
уонна Чурапчы улуустарыг тахсыгын

собо сабафтаннар

Багаар куттала үсжүүр кэмтэн сарлалан бу күннэ дэлы гсударстөнн ил багаарнай нэлдэр бэрбэжкэтин хаамыгтылан барыта 24 киһи, тый багаарыл тахсыгытар буурыйдара бу- дулуна 16 буурыйдах киһи RoAP Pф 832 бкт, 4 ч олдуран административнай эппистинэскэ тардыллынылар.

Чурагчбыг улууһуар ыам айын ортолуттан сагалан 20 бэйһар түбөлүтэ бөлүтүнэ. Биир буруйдаах киһи КоАП РФ 832 административнай аннексияһа тардыһына.

Тыңал жайысхатынан тың бағдарын

буруста улахан сифдөрүнэн таланиһар. Биллэрин курдук иһин доруобуйатыгар кутталы үөскөтөр, ол иһин бейнни харыстытты быраабылларын тутуһаргытын умнутбаккыт: тыһаар организмн харыстыһар сылтан анал мааска кэпэ сытдыһаха наада. дьизит айныы, түнүктүртүрүһүн аһан турурумул, элбөх ууну иһартит наадалаах, интоксикацияны кыччаттар сылтан буруот аһын уонна фруктаны өткөххитин наада, кыра сүдүр уонна биризмэнтэй дыхтаалар таһырдыа уһунук сытдыһалара табы-ы аһа суох, панидизмэһэ маһа сытдыһа-тын хааччаһыһар уонна иһин буруһут.

01 итгэлтнээр

ТҮЯ БАҢААРДАРА

J. Biol. Chem. 267:1098-1103, 1992

Понедельник, 6 августа	Вторник, 7 августа	Среда, 8 августа	Четверг, 9 августа	Пятница, 10 августа	Суббота, 11 августа	Воскресенье, 12 августа
05.00 Доброе утро 09.00 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Женский журнал 09.50 Жизнь здоровья! 10.55 Модный приговор 12.05 М/ф "Бременские музыканты" 12.25 Х/ф "Большой наканун или соло при полной луне" 14.00 Другие новости 14.25 Понять. Простить 15.20 ЖЖХ 16.15 Холу знать 17.00 "Детектор лжи" 18.00 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Дом образцового содержания" 22.30 Холу. В поисках бесследности 23.25 Х/ф "Доктор Дулиттл: Ребёнок на миллион долларов" 00.55 Х/ф "Олека" 02.35 Х/ф "Роллеры" 04.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне	05.00 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 07.30 Доброе утро 09.00 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 13.50 Женский журнал 09.50 Жизнь здоровья! 10.55 Модный приговор 12.10 Т/с "Сердце Марии" 13.10 Дневник Олимпиады 14.00 Другие новости 14.25 Понять. Простить 15.20 ЖЖХ 16.15 Холу знать 17.00 "Детектор лжи" 18.00 Вечерние Новости 18.20 Маленькие гиганты 19.00 Давая поклониться 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Дом образцового содержания" 22.35 Х/ф "Сказки на ночь" 00.20 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 02.05 Х/ф "Вам" 04.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне	05.00 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 07.30 Доброе утро 09.00 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 13.50 Женский журнал 09.50 Жизнь здоровья! 10.55 Модный приговор 12.10 Т/с "Сердце Марии" 13.10 Дневник Олимпиады 14.00 Другие новости 14.25 Понять. Простить 15.20 ЖЖХ 16.15 Холу знать 17.00 Андрей Малахов в программе "Детектор лжи" 18.00 Вечерние Новости 18.25 Между нами, девочками 19.00 Давая поклониться 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Дом образцового содержания" 22.30 Народная медицина. Испытано на себе 23.25 Х/ф "Тайная жизнь овец" 01.30 Х/ф "Месье" 03.25 Х/ф "Остатки жизни" 04.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне	05.00 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 07.30 Доброе утро 09.00 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 13.50 Женский журнал 09.50 Жизнь здоровья! 10.55 Модный приговор 12.10 Т/с "Сердце Марии" 13.10 Дневник Олимпиады 14.00 Другие новости 14.25 Понять. Простить 15.20 ЖЖХ 16.15 Холу знать 17.00 "Детектор лжи" 18.00 Вечерние Новости 18.20 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 20.00 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Дом образцового содержания" 22.35 Апокалипсис 2012. Когда наступит судный день 23.35 Х/ф "Женя напрокат" 01.40 Х/ф "Тотый барабанщик" 03.35 Носороги атакуют	05.00 Доброе утро 09.00 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 13.50 Женский журнал 09.50 Жизнь здоровья! 10.55 Модный приговор 12.10 Т/с "Сердце Марии" 13.10 Дневник Олимпиады 14.00 Другие новости 14.25 Понять. Простить 15.20 ЖЖХ 16.15 Холу знать 17.00 Жди меня 18.00 Вечерние Новости 18.20 Между нами, девочками 18.50 Поле чудес 19.55 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Большая разница 22.30 Концерт Раймонда Паулса "Лунные песни" 00.20 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 01.50 Х/ф "Любовь, чужак" 03.50 Станислав Жук. Великий одиночка 04.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне	06.00 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 08.00 Х/ф "Душа" 09.45 Слово пастырь 10.00 12.00 Новости 10.15 Снак 10.55 Андрей Соколов. Длгая дорога в ЗАГС 12.20 Х/ф "Тайна вневременного острова" 13.55 К. 100-летию Военно-воздушных сил. "Витязь за воздух" 14.10 Как стать здоровым 14.50 "КВН". Премьер-лига 16.25 Х/ф "Байкер" 18.00 Вечерние Новости 18.15 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне Гребля на байдарках и каноэ 20.00 Кто хочет стать миллионером? 21.00 Время 21.25 Пусть говорят 22.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 02.00 Х/ф "Никто не мертв" 03.55 Х/ф "Микс"	06.00 Олимпиада 07.00 Х/ф "Потомочерлобо" 08.35 М/с "Титан и Пумба" 08.55 Зорин 10.00 12.00 Новости 10.15 Жизнь как падение 10.55 100 лет - полет нормальный 12.10 М/ф "Тю следом браменского музыканта" 12.30 Как стать здоровым 13.20 Как стать желанным 14.10 Как стать молодым и красивым 15.05 Концерт Софии Ротару 16.40 Х/ф "Брак по расчету" 18.15 Леонид Вайков 19.15 В бой идут одни "старики" 21.00 Время 21.25 Мгновения Олимпиады 22.30 На XXX летних Олимпийских играх в Лондоне 00.15 Х/ф "Неудержимые" 02.10 Х/ф "Последний киносеанс" 04.20 Холу знать
05.00 Утро России 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва 11.50 Т/с "Тайны следствия" 12.50 Люблю, не могу! 13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Т/с "Ласточкино гнездо" 20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.40 Прямой эфир 21.25 Т/с "Чужое лицо" 23.15 Х/ф "31 июня" 01.30 Х/ф "Профессия - следователь"	05.00 Утро России 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва 11.50 Т/с "Тайны следствия" 12.50 Люблю, не могу! 13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Т/с "Защитница" 20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.40 Прямой эфир 21.25 Т/с "Чужое лицо" 23.15 Х/ф "Безымянная звезда" 01.30 Х/ф "Профессия - следователь"	05.00 Утро России 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва 11.50 Т/с "Тайны следствия" 12.50 Люблю, не могу! 13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Т/с "Защитница" 20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.40 Прямой эфир 21.25 Т/с "Чужое лицо" 23.15 Х/ф "Благочестивая Марта" 01.35 Х/ф "Профессия - следователь"	05.00 Утро России 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва 11.50 Т/с "Тайны следствия" 12.50 Люблю, не могу! 13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Т/с "Защитница" 20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.40 Прямой эфир 21.25 Т/с "Чужое лицо" 23.15 Х/ф "Квартет Гварнери" 01.40 Х/ф "Профессия - следователь"	05.00 Утро России 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва 11.50 Т/с "Тайны следствия" 12.50 Люблю, не могу! 13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Т/с "Защитница" 20.30 Спокойной ночи, малыши! 20.40 Прямой эфир 21.25 Фестиваль юмористических программ "Юмор-ле" 23.15 Х/ф "Стакан воды" 01.25 Х/ф "Профессия - следователь"	04.30 Х/ф "Анискин и Фантомас" 07.20 XXX ЛЕТНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ЛОНДОНЕ 11.00, 14.00, 20.00 Вести 11.10, 14.20 Вести-Москва 11.20 Вести. Дежурная часть 11.55 Честный детектив 12.25, 14.30 Т/с "Телохранитель-2" 16.40 Субботний вечер 18.35, 20.30 Х/ф "Буду верной женой" 23.20 Х/ф "Криминальный талант"	05.40 Х/ф "Не сошлись характер

Татылвар арта Федоров Георгий Константинович соңумардык алектен туораабылган уялутар, үрөкүлү арбулутар, бирге үрөкүлү тейарынылтылар Гошар, кышкыкылар Алтын Федосеевич, бирге тейарынылтылар, чүгө дүлүтүлү Татылвар Гаврилович, Емдөөлү Гомович, 2 №-дөк оясулду 2006 с. чыгуусыетар.